

Od Redakcji

Studia zebrane w tomie *Geografia i metafora* są efektem drugiej konferencji z cyklu „Przestrzeń jako kategoria poetyki”, zorganizowanej w maju 2012 roku w Białymstoku przez Zakład Teorii i Antropologii Literatury Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu w Białymstoku. Na sesji tej kontynuowano podjętą rok wcześniej problematykę, wpisującą się w nowy obszar badań interdyscyplinarnych, rozwijanych na styku literaturoznawstwa i geografii, w ramach takich dyscyplin, jak: geopoetyka, geokrytyka, geografia humanistyczna i kulturowa, a zaprezentowaną w monografii *Od poetyki przestrzeni do geopoetyki* (Białystok 2012). Tym razem przedmiotem referatów i dyskusji stały się zagadnienia związane z literackimi artykulacjami doświadczenia geograficznego.

W części pierwszej, zatytułowanej *Przestrzenie geograficzne – przestrzenie kreowane*, zamieszczone zostały artykuły, w których twórczość takich pisarzy, jak: Adam Mickiewicz, Stefan Żeromski, Czesław Miłosz, Awot Jeszurun, Radosław Kobierski, Marcin Wroński, Ryszard Kapuściński, Miron Białoszewski, została poddana analizom ukazującym przy pomocy narzędzi poetyki historycznej oraz geopoetyki mechanizmy metaforyzacji i symboliza-

cji konkretnych miejsc w przestrzeni geograficznej. Interpretacje oparte na tych analizach dają wgląd w charakter wyobraźni przestrzennej omawianych twórców, ze zwróceniem szczególnej uwagi na jej źródła biograficzne i topograficzne.

Na część drugą, zatytułowaną *Metafory przestrzenne – przestrzenie zmetaforyzowane*, złożyły się studia tematyzujące wpływ doświadczenia geograficznego na metaforykę przestrzenną i sposoby jej funkcjonalizowania w utworach literackich. Znajdują się wśród nich interpretacje o charakterze poetologicznym, wskazujące na geograficzne źródła metafor przestrzennych, które obrazują dramat tożsamości, czego przykładem może być twórczość Sławomira Mrożka, czy dramat egzystencji, jak w twórczości Witolda Gombrowicza. Drugą grupę stanowią teksty wpisujące się w tendencje badawcze określane mianem zwrotu topograficznego i wykorzystujące narzędzia geopoetyki w interpretacji literackich wyobrażeń przemian, jakie zaszły w geopolitycznym kształcie współczesnego świata.

Konferencja *Geografia i metafora* po raz kolejny potwierdziła potrzebę refleksji nad językiem opisu przestrzeni w literaturze oraz ukazała efektywność metodologii inspirowanej badaniami interdyscyplinarnymi rozwijającymi się na styku teorii literatury i geografii humanistycznej. Dlatego też w maju 2013 roku w Białymstoku odbyło się pod hasłem *Przestrzeń i zmysły* trzecie spotkanie z cyklu „Przestrzeń jako kategoria poetyki”, wkrótce zaś ukaże się podsumowująca tę konferencję monografia.